

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

1111. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavludvalg

75. ÅRGANG 18. OKTOBER 1973

Statens Væksthusforsøg, 2830 Virum

Plantetæthedens og grundstammens indflydelse på udbytte og kvalitet hos tre sorter af væksthuseroser

Lise Tillge

Der er stadig mange uopklarede spørgsmål vedrørende dyrkning af væksthuseroser.

Hvor tæt skal planterne stå for at få det bedst mulige økonomiske udbytte?

Er det forsvarligt at dyrke roser på egen rod, eller kræves der stadig grundstammer og i så fald hvilke typer?

Er der vekselvirkning mellem kulturens varighed og grundstammetype eller roser på egen rod?

På Statens Væksthusforsøg har vi undersøgt flere af disse spørgsmål i et forsøg, der varede fra 1968 til 1972 og blev udført i et 720 m² 12 m bredt væksthuse på statens forsøgsstation, Blangstedgaard. Bedbredden var 1,20 m + gang 0,60 m, og hver parcels bruttoareal var på 2,52 m². Resultaterne er opgjort som det gennemsnitlige udbytte pr. brutto m² for årene 1969-72 for hvert enkelt år og i gennemsnit pr. måned. Roserne er sorteret i 1., 2. og 3. sortering, og den økonomiske værdi er udregnet på basis af gennemsnitspriser for de foregående års noteringer af roser på GASA, Odense.

1. Planteafstande

Tidligere forsøg med forskellige planteafstande har vist, at ved tættere plantning bliver udbyttet pr. m² nok større, men der er dog ikke tale om en fordobling af udbyttet ved ændring fra f.eks. 10 til 20 planter pr. m².

Virkningen af følgende afstande blev under-

søgt: 6,3, 9,5, 12,0 og 15,9 planter pr. m², hvilket svarer til hhv. 0,15, 0,10, 0,08 og 0,06 m² pr. plante. Da det ligeledes har betydning, hvilken rosensort eller type, der anvendes, blev følgende 3 sorter udvalgt: 'Baccara', 'Rød Garnette' og 'Zorina'.

Resultaterne viser, (se figur 1), at en tættere plantning giver færre blomster pr. plante, men flere blomster pr. m². Selv ved 15,9 planter pr. m² eller 0,06 m² pr. plante opnås et merudbytte såvel i antal stilke som i økonomisk værdi. Den storblomstrede 'Baccara' har ganske vist en nedgang i 1. sortering (se tabel 1), især i årets mørke måneder, men sorten har dog stadig et højere økonomisk udbytte ved den tættere plantning. 'Rød Garnette' har den mindste kvalitetsforringelse ved øget plantetæthed. Hvor maximumgrænsen for plantetæthed ligger, er ikke klarlagt, men her bør den økonomiske faktor kobles til, idet starten er dyrere ved indkøb af flere planter, og arbejdet ved pasningen bliver større ved større plantetæthed.

2. Egen rod eller grundstamme

For at klarlægge forskelle i udbytte og kvalitet mellem roser på egen rod og roser podet på grundstamme blev de 3 rosensorter 'Baccara', 'Rød Garnette' og 'Zorina' dels formeret som stiklinger og dels podet på forskellige grundstammer.

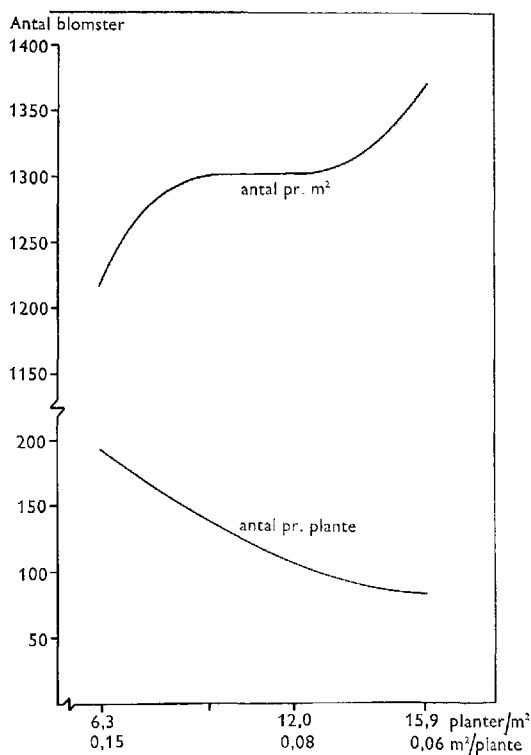

Fig. 1. Produktion 1969-72 ved 4 forskellige afstande. Antal blomster pr. m² og pr. plante i gennemsnit af sorter og grundstammer.

Tabel 1. Procentvise fordeling af 1. sortering ved 4 planteafstande

	Gennemsnit af egen rod, grundstammer og 4 år, 1969-1972			
		Planter pr. m ²		
	6,3	9,5	12,0	15,9
'Baccara'	76,6%	74,7%	72,2%	72,2%
'Rød Garnette'	88,4%	88,8%	87,4%	86,8%
'Zorina'	77,6%	75,3%	74,4%	76,0%

Stiklingeformeringen skete i 9 cm plasticpotter eller frit stukket på bed. Stikning i potte fandt sted 1. november 1967 og på bed 15. januar 1968. Begge hold havde på stikketidspunktet 1 blad og 1 knop, og der blev knebet 1 gang straks efter udplantning i slutningen af februar 1968.

Til grundstammer anvendtes følgende *Rosa*

canina: 'Brög', 'Poulsen' og 'Pfänder' samt *Rosa multiflora* 'Akkerup'.

Ingen af de frøformerede grundstammer målte under 5-8 mm i diameter ved podningen, der fandt sted i januar-februar. Udplantningen skete samtidig med de stiklingeformerede roser.

Resultaterne viser (se tabel 2), at 'Baccara' i de første år og ialt har den største produktion på grundstammen *Rosa multiflora* 'Akkerup', men i de 2 sidste år er bedst på »egen rod fra bed«.

'Baccara' podet på *Rosa canina* 'Pfänder' har i modsætning til de øvrige en fremgang i produktionen i de 2 sidste år.

'Rød Garnette' har i 1969-70 og ialt den største produktion på grundstammen *Rosa multiflora* 'Akkerup'. I 1971-72 er produktionen højest med *Rosa canina* 'Pfänder', og der er i disse 2 år en fremgang såvel med denne grundstamme som med *Rosa canina* 'Brög' i modsætning til de øvrige 4, der alle har en nedgang i produktionen i 1971-72.

'Zorina' har i hele perioden, 1969-72, den højeste produktion på egen rod. I alle 6 forsøgsled er der en nedgang i produktionen hos denne sort de sidste 2 år.

3. Sorter

Der er tydelig forskel i de 3 sorters produktivitet, hvor 'Zorina' i hele forsøgsperioden, 1968-72, har den højeste produktion såvel i antal som i økonomisk værdi.

'Baccara' har den laveste produktion, men i april, august og december et større økonomisk udbytte end 'Rød Garnette', hvis produktion ligger mellem de 2 øvrige sorter.

Konklusion

Planteafstande. Ønskes en høj produktion pr. m² tilrådes en tæt plantning som 15,9 planter pr. m², men der bør tages hensyn til de øgede udgifter til flere planter og til en højere arbejds løn ved pasning og skæring af roserne. Uanset nedgang i 1. sortering hos den storblomstrede sort 'Baccara', vil det økonomiske udbytte, selv i årets mørke måneder, være større ved den tættere plantning på 15,9 planter pr. m².

Tabel 2. Produktion i 1969 + 1970, 1971 + 1972 og ialt for roser formeret som stiklinger eller podet på grundstamme

Antal pr. m² i gennemsnit af 4 planteafstande for sorterne 'Baccara', 'Rød Garnette' og 'Zorina'

	»Egen rod fra bed«	»Egen rod fra potte«	<i>Rosa canina</i> 'Brög'	<i>Rosa canina</i> 'Poulsen'	<i>Rosa multi- flora</i> 'Akkerup'	<i>Rosa canina</i> 'Pfänder'
'Baccara'						
1969 + 1970	301	276	278	251	316	277
1971 + 1972	296	256	263	240	283	282
Ialt 1969-72	597	532	541	491	599	559
'Rød Garnette'						
1969 + 1970	739	750	693	694	804	710
1971 + 1972	664	641	712	594	718	730
Ialt 1969-72	1403	1391	1405	1288	1522	1440
'Zorina'						
1969 + 1970	1114	1064	938	914	993	979
1971 + 1972	1084	965	881	878	912	924
I alt 1969-72	2198	2029	1819	1792	1905	1903

Egen rod eller grundstamme. 'Baccara' har den største gennemsnitsproduktion på grundstammen *Rosa multiflora* 'Akkerup', men har i 1971 og 1972 en højere produktion på »egen rod fra bed«.

'Rød Garnette' har den højeste gennemsnitsproduktion med grundstammen *Rosa multiflora* 'Akkerup', men har i de sidste år en nedadgående

tendens i produktionen i modsætning til podningen på grundstammen *Rosa canina* 'Pfänder' og 'Brög'. 'Zorina' har på egen rod et tydeligt merudbytte frem for sorten podet på en grundstamme.

Forsøget viser, at der ved valg af grundstamme eller stikling bør tages hensyn både til sorter og kulturens varighed.

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 855057. Abonnementsprisen er for 1973 15,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

NIELSEN & LYDICHE (M. SIMMELKJÆR)
KØBENHAVN

Trykt i 7.500 eksemplarer.